

Plein 11

Adres	Plein 11
Postcode	2242 KB
Kadastraal nummer	WSN01.H .00265.G.0000
Naam	Nvt
Beschermd gezicht	Ja
Aantal onderdelen behorend tot het beschermde monument	1
Benoeming onderdelen complex	Woonhuis
Oorspronkelijke functie	Wonen
Datering/Bouwjaar	Ca. 1883

Omvang bescherming

De bescherming betreft het woonhuis. Het interieur maakt wat betreft de oorspronkelijke structuur en de constructieve onderdelen onderdeel uit van de bescherming.

Inleiding

Het woonhuis is rond 1883, waarschijnlijk tegelijk met Plein 10. Het is in eclectische stijl gebouwd, net als het naastgelegen pand Plein 10: klassiek ingedeeld, maar ontleend details, zoals de manier waarop de consoles zijn gedetailleerd, aan de 18de-eeuwse Lodewijkstijlen.

Het is aannemelijk dat de bouw van beide panden in opdracht van de familie De Lazaar geschiedde. Bekend is dat het belendende postkantoor op nummer 10 in 1918 tot woonhuis wordt verbouwd voor rekening van A. de Lazaar, wonende op Plein 11.

Stedenbouwkundige aspecten

De kern van het dorp Wassenaar wordt gevormd door het driehoekige plein, genaamd Plein. Hier concentreert zich de oudste bebouwing van het dorp, met aan de westzijde de dorpskerk en aan de zuidzijde het baljuwhuis. Het Plein bevindt zich binnen de contouren van het sinds 1967 beschermde dorpsgezicht en bovendien binnen de contouren van het sinds 2008 beschermd gezicht ‘landgoederenzone van Wassenaar, Voorschoten en Leidschendam-Voorburg’. Aan het Plein komen de Langstraat, Gang, Duinrellweg, Schoolstraat en Berkheistraat uit, die alle onderdeel uitmaken van het historische wegenpatroon van het centrum. Aan het Plein liggen enkele belangrijke rijksmonumenten zoals de N.H. Dorpskerk (Plein 3), het Baljuwhuis inclusief koetshuis, stalgebouw en met inbegrip van de tuinmuren (Plein 1), de Dorpspomp en het voormalige Rode Kruisgebouw dat als school gebouwd is en waar later de Openbare Bibliotheek in is gevestigd (Plein 2). Ook Plein 12 en 12a, woonhuizen, en Plein 19 / Langstraat 1, een woonhuis-winkel zijn van Rijksweg beschermd. Als gemeentelijk monument zijn de huisnummers Plein 17; 17a en 18 beschermd, waar het voormalige Regthuys onderdeel van uitmaakt.

Plein 11 maakt onderdeel uit van de aaneengesloten, noordwestelijke gevelwand van het plein, waarvan ook Plein 10, 12 en 12a onderdeel uitmaken. Het pand staat links belendend met het Plein 10 en rechts met Plein 12.

Architectonische beschrijving

Het deels onderkelderde pand van twee bouwlagen met plat dak bestaat uit een rechthoekig hoofdvolume met een aanbouw met plat dak aan de rechterachterzijde. Deze bouw doet zich voor als drie bouwlagen hoog, maar is even hoog als de hoofdbouw. Linksachter bevindt zich een houten serre met plat dak van één bouwlaag.

De voorgevel is drieassig en de linker as risaleert. Deze gevel is klassiek ingedeeld met een gefrijnde, natuurstenen plint, afgesloten met een uitkragende waterlijst, een houten waterlijst ter plaatse van de verdiepingsvloer en een afsluiting met houten lijstwerk in de vorm van een kroonlijst, verrijkt met consoles. Deze lijst is gekornist ter plaatse van de linkerhoek en ter plaatse van de risaliet (rechts). In die as bevindt zich het getoogde entreeportiek met een hardstenen stoep en siersmeedijzeren leuning. In de stoep bevindt zich een opening, afgesloten door een siersmeedijzeren diefijzer. Dit is het licht van de koekoek van de kelder. De entree bestaat uit een paneel deur met ruiten en siersmeedijzeren diefijzers en een getoogd bovenlicht.

De gevelopeningen zijn getoogd, voorzien van een strek met sluitsteen en bevatten houten T-schuiframen met houten lekdorpels, dan wel (op de verdieping) houten balkondeuren met stolpdeuren en bovenlichten. Het balkon rust op rijk gedetailleerde consoles en heeft een balustrade met balusters en siervazen op de hoeken.

De zijgevels zijn grotendeels belendend met naastgelegen panden.

Interieur

In de plattegrond zijn wijzigingen aangebracht. De hoofdstructuur van de begane grond met rechts de gang met trappenhuis en links een kamer-en-suite is behouden.

Waardstelling

Plein 11 is van algemeen belang voor de gemeente Wassenaar vanwege de cultuurhistorische -, architectuurhistorische - en ensemblewaarde:

- als onderdeel van en als herinnering aan de ontwikkelings- en bewoningsgeschiedenis van Wassenaar en in het bijzonder de geschiedenis van het dorpscentrum;

- als vrijwel gaaf en herkenbaar bewaard gebleven voorbeeld van een pand van rond 1883 in eclectische stijl;
- vanwege de vrijwel gave hoofdvorm en gaaf bewaarde en voor de bouwtijd en -stijl typerende detaillering en materiaalgebruik;
- vanwege de stijl – en bouwtijd relatie met het naastgelegen Plein 10;
- vanwege de relatie tussen Plein 10 en 11 vanuit het opdrachtgeverschap en bewonersgeschiedenis;
- vanwege de ligging binnen een van rijkswege beschermd dorpsgezicht, namelijk 'landgoederenzone van Wassenaar, Voorschoten en Leidschendam-Voorburg';
- vanwege de ligging binnen en als onderdeel van het van rijkswege beschermde dorpsgezicht 'dorpsplein';
- vanwege de karakteristieke en beeldbepalende ligging op het Plein, als onderdeel van de noordwestelijke gevelwand en vanwege de ligging in de as van de Duinrellweg en naast de dorpskerk;
- vanwege de ensemblewaarde, zowel in visueel als in ruimtelijk-functioneel opzicht met de overige bebouwing aan het Plein, waaronder vele gemeentelijke – en rijksmonumenten.

Bronvermelding

Micklinghoff, F.H., Het dorpscentrum van Wassenaar, 2000.

Mondelinge toelichting eigenaar, 5 maart 2010.

Oud-archief Gemeente Wassenaar.

Stenvert, R., Monumenten in Nederland. Zuid Holland, 2004.

